Brain International School
Vikas Puri, New Delhi

अभ्यास पत्र – 1

विषय : संस्कृत **कक्षा - 9** **जुलाई 2026**

प्रश्न 3 अधः प्रदत्तचित्रस्य वर्णनं मञ्जूषायाः सहायतया पञ्चसु वाक्येषु संस्कृतेन कु□त।

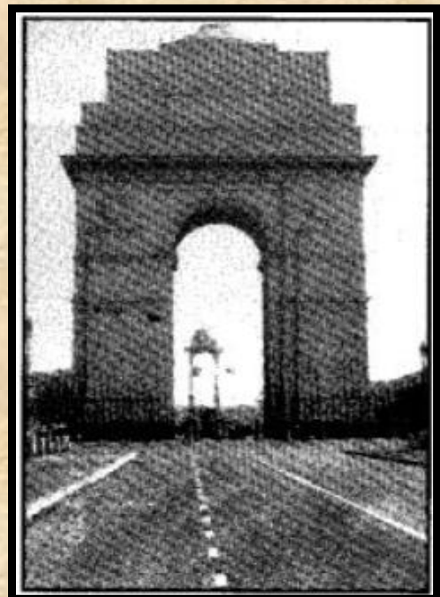

मंजूषा

भारतद्वारस्य राष्ट्रपतिभवनम् अमरजवानज्योति वृक्षाः विशालाः चित्रे

प्रश्न 2 अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।
मानवः संसर्गशीलः भवति।सामाजिकः प्राणी अपि मानवसंसर्गेण विना जीवितुम् न शक्नोति।सज्जनाः दुर्जनाः वास वें एव संगीतम् इच्छन्ति।संसर्गस्य महती आवश्यकता वैशिष्ट्यं चास्ति। संसर्गतः एव मनुष्येषु गुणाः दोषाश्च समाविशन्ति।यदा मनुष्यः कुसंगतिं करोति तदा सः दुर्जनः भवति यदा च सत्संगतिम् करोति तदा सः सज्जनः भवति। संसर्गकारणात् एव सज्ज्जनाः जायन्ते। कीटः अपि सुमनसा सह सता शिरः आरोहति।अतः अस्माभिः सदा सत्संगतिः करणीया।

I एकपदेन उत्तरत

i) कीटः केषां शिरः आरोहति□
ii) मानवः कीदृशः प्राणी अस्ति□

II पूर्णवाक्येन उत्तरत ।

i) सत्संसर्गस्य के लाभाः सन्ति□
ii) कः मानवसंसर्गेण विना जीवितुं न शक्नोति□

III भाषिक कार्य़म्।

i) अस्मिन् अनुच्छेदे 'सताम्' इति पदस्य अत्र किं विलोमपदम्□
ii) 'शक्नोति।सज्जनाः दुर्जनाः वास वें एव संगीतम् इच्छन्ति।' अत्र 'इच्छन्ति' इति ि□यापदस्य कर्तृपदं किम्□
iii) ' अस्माभिः सदा सत्संगतिः करणीया ।' अस्मिन् वाक्ये किम् ि□यापदम्□

IV अस्य अनुच्छेदस्य कृते समुचितं शीर्षकं लिखत।

प्रश्न 3 मञ्जूषातः उचितम् अव्ययपदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत।

क□तस्मिन् गृहे एकः .... जनः वसति।

ख□अस्माकं वार्षिकोत्सवे मम पितामही .... आगच्छत्।

ग) .... संस्कृतव्याकरणप्रणेता पाणिनिः मुनिः जनः वसति।

घ□ वयम् उद्यम् .... सफलताम् न प्राप्नुमः।

ङ) गृहे .... कलहं मा कुरुत।

मञ्जूषा वृथा विना पुरा अपि एव

प्रश्न 4 प्रश्ननिर्माणं कु□त।

क□**<u>अविवेकता</u>** अपि अनर्थाय।

ख□**विद्यया** बालकस्य पुर्नजन्म भवति।

ग□अत्र तु **देवम्** कारणमिति न उचितम्

घ□राजा **पण्डितसभायां** कारितवान्।

ङ□**राजपुत्राः** नीतिं ग्राहयितुं शक्यन्ते।